

'T Is winter een gedicht van J.J. Cremer.

Publicatieoverzicht:

1e druk in: Keur van geschied- en zedenkundige tafereelen voor jonge lieden in proza en poezij door J.H. Carpentier Alting, L. Berman, J.J. Cremer ... [et al.]: met platen. Deventer: Ruterling & Vermandel, [1859]. p. 25.

Voor de verjaardag van zijn vader Alexander Cremer (1803-1877) op 21 februari 1855 schreef J.J. Cremer een gedicht¹. Cremer was bij het schrijven van het gedicht geïnspireerd door de erg strenge winter van 1854-1855. Op de verjaardag van zijn vader was het bijvoorbeeld -14 graden.

Het gedicht voor zijn vader bestaat uit 14 strofen en het lijkt inhoudelijk op een danklied. Veel tijdgenoten van de Cremers leefden immers in armoede, honger en kou, maar "wij hebben ons brood" schrijft Cremer. Het woord Wij is onderstreept om de dankbaarheid te tonen. Verderop in het gedicht schrijft hij dat de Cremers zich niet hoeven te schamen voor al het goede door God gegeven.

'T Is winter² is gebaseerd op het verjaardagsgedicht voor zijn vader, en de gedrukte versie is bewerkt en ingekort tot 7 strofen.

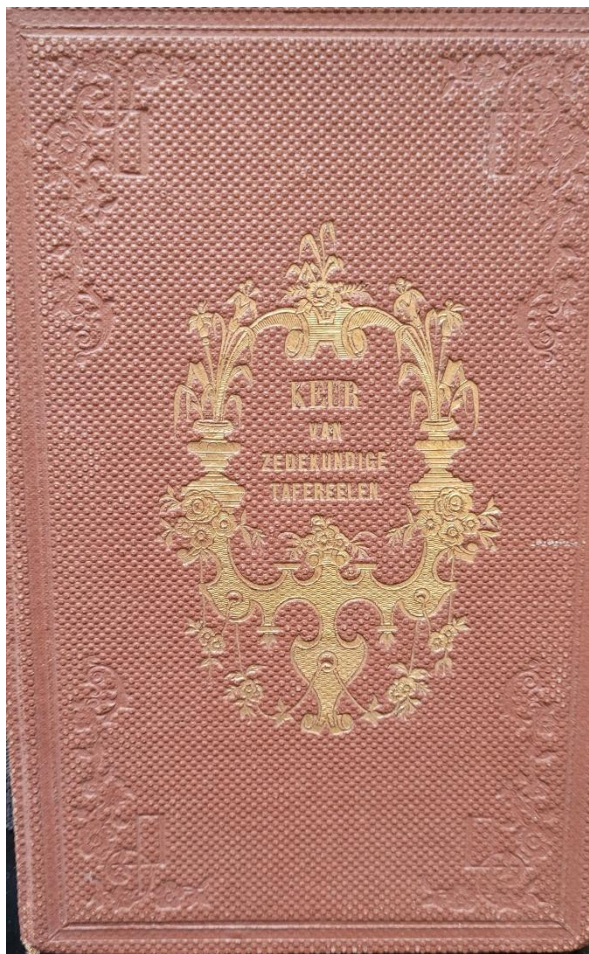
Alle verwijzingen naar zijn vader zijn verdwenen. Cremer richt zich nu de tot kinderen van de gegoede stand. Die kinderen hebben brood en genieten van Gods weldaden. Cremer vraagt zich wel af: "wie zijn wij". Zijn antwoord is: wij zijn verkoren uit velen.

Het gedicht is nadien nooit meer herdrukt. Het is niet opgenomen in de Romantische werken. Ook in de dissertatie van Hugo Sanders wordt geen melding gemaakt van het gedicht.

Het boekje Keur van geschied- en zedenkundige tafereelen voor jonge lieden is, voor zover bekend, in geen enkele Nederlandse bibliotheek meer aanwezig. Het enige bekende exemplaar is in particulier bezit en is matig gebonden.

¹ Het handschrift van dit gedicht is eigendom van de Koninklijke bibliotheek.

² Het handschrift van dit gedicht is onbekend.

KEUR

VAN

GESCHIED- EN ZEDERONDIGE TAFERELEN

VOOR

JONGE LIEDEN,

In proza en poëzij.

DOOR

J. H. CARPENTIER ALTING, L. BERMAN, J. J. CREMER,
JOHS. HK. JONCKERS, G. F. MIDDELBEEK,
A. RADJIS, J. H. SONSTRAL.

MET PLATEN.

2

—♦♦♦—

DEVENTER.
RUTERING & VERMANDEL.

'T IS WINTER.

't Is winter daar buiten,
Gebloemd zijn de ruiten,
De koude nijpt fel;
Veel zijn er die vragen,
En lijdende klagen,
Wij hebben het wél!

Gebrek wordt geleden,
In dorpen en steden,
Alom is er nood;
Wij hooren van rampen,
Waar armen meê kampen;
Wij hebben ons brood!

Slechts brood? Neen, hoe telde ik
Gods gaven; hoe meldde ik
Zijn weldaden groot?
Hij stolde de vlieten,
De bron van 't genieten,
Die stremt Hij ons niet.

Wat weldaan! wat goedheid!
Wat weelde en wat zoetheid
Aan ons... wie zijn wij...?

Verkoren uit velen,
Gods gunsten te deelen,
In 't barre getij!

Waarom...? Maar te vragen,
Zou 't weldoen verklagen
Van 't alwijs beheer.
Elk kreeg hier op aarde
Zijn deel, maar de waarde
Eischt God eenmaal weêr.

't Is prijslijk te smaken,
Bij 't nimmer verzaken,
Van 't rent, dat ons bindt;
Wij mogen gerust zijn
Bij 't dankend bewustzijn:
Tot weldoen gezind.

't Is winter daar buiten,
Maar komt dat we ontsluiten
De harten vol gloed;
Die gloed zal verwarmen
De koude der armen;
Wij hebben 't zoo goed.

Facebook tekst: Het gedicht "'T is winter" van J.J. Cremer is oorspronkelijk geschreven in 1855 voor de verjaardag van zijn vader Alexander Cremer. Cremer werd geïnspireerd door de strenge winter van dat jaar. Het oorspronkelijke gedicht telde veertien strofen en was een danklied. Te midden van wijdverbreide armoede en kou rond 1859 werd het gedicht ingekort tot zeven strofen voor publicatie in het boekje Keur van geschied- en zedenkundige tafereelen voor jonge lieden in proza en poezij, waarbij verwijzingen naar de vader werden verwijderd en het gericht werd op kinderen uit welgestelde families. Dit gedicht is nooit opnieuw gedrukt en is niet opgenomen in de verzamelde Romantische werken van Cremer. Het boek waarin het verscheen is zeldzaam en in geen enkele Nederlandse bibliotheek aanwezig.

Spotify AI postcast:

<https://open.spotify.com/episode/4NHodoRBwg2dyCGBR0egQG?si=174b3345024e4dee>

Laatst bijgewerkt: 24 mei 2025.

www.jacobcremer.nl